

Justitiedepartementet

Polisenheten

Rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 13–14 oktober 2016

Dagordningspunkt 5 a)

Rubrik: Åtgärder inom informationsteknologi knutna till gränsförvaltning - Systematiska slagningar vid yttre gräns: lägessrapport

Dokument: Det har inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:

Rådets allmänna inriktning, dokument ST6673/16

FaktaPM Förslag om ändringar i kodex om Schengengränserna gällande slagningar i databaser vid yttre gränskontroll, 2015/16:FPM44

Kommissionens förslag KOM(2015)0670

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 19 februari 2016

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: information till justitieutskottet den 2 februari 2016

Bakgrund

I reaktion på de terrorattentat som Frankrike drabbades av hösten 2015 bjöd rådet för rättsliga och inrikes frågor (RIF-rådet) i sina slutsatser från den 9 och den 20 november 2015 in kommissionen att presentera ett förslag på en ändring i kodex om Schengengränserna för att möjliggöra systematiska slagningar på EU-medborgare, inklusive verifiering av biometriska uppgifter, gentemot relevanta databaser vid de yttre gränserna. Förslaget presenterades av kommissionen den 15 december 2015, som del av ett paket innehållande flera förslag på gränsområdet.

Enligt förslaget ska det vara obligatoriskt för medlemsstaterna att utföra systematiska in- och utresekontroller på personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten. Slagningar i relevanta databaser ska göras gällande såväl resehandlingar som huruvida personerna utgör hot mot allmän ordning eller inre säkerhet. Vid tvivel om resehandlingens äkthet eller innehavarens identitet ska verifiering ske med hjälp av biometriska uppgifter. Gällande tredjelandsmedborgare föreslås det bli obligatoriskt med systematiska kontroller vid utresa gentemot relevanta databaser för att säkra att tredjelandsmedborgaren inte utgör ett hot mot allmän ordning eller inre säkerhet.

I februari 2016 beslutade rådet om en allmän inriktning gällande förslaget. LIBE-utskottet röstade den 21 juni om förslaget med ändringar. Triloger inleddes med Europaparlamentet under sommaren. Kommissionen och en majoritet av medlemsstaterna har på tjänstemannanivå betonat vikten av att inte försvaga förslaget genom att gå med på de ändringar som Europaparlamentet föreslår. Triloger kommer att återupptas inom kort.

Vid rådsmötet ska ordförandeskapet lämna en lägessrapport.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Grunden för förslaget är artikel 77.2 b i Fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt. Förslaget innebär ändring av kodex om Schengengränserna, som baserades på motsvarande artiklar i EG-fördraget, nämligen artikel 62.1 (inre gränser) och 62.2 (yttre gränser).

Beslut fattas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet (av rådet och Europaparlamentet gemensamt) och med kvalificerad majoritet i rådet.

Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar att ordförandeskapet ska presentera en lägessrapport. Regeringen är generellt positiv till förslaget och står bakom rådets allmänna inriktning. I övrigt gäller tidigare förankrad ståndpunkt.

Europaparlamentets inställning

LIBE-utskottet röstade den 21 juni om förslaget med ändringar. Triloger kunde inledas direkt (utan omröstning i plenum i Europaparlamentet). LIBE-utskottet har föreslagit en rad ändringar där de mest framträdande är att utskottet vill se en tidsbegränsning på hela ändringen (5 år), större möjligheter till undantag från de systematiska slagningarna vid alla typer av gränser och en begränsning till slagningar i enbart SIS II, och inte i nationella databaser.

Förslaget

Informationspunkt. Ordförandeskapet ska lämna en framstegsrapport.

Gällande svenska regler och förslagens effekter på dessa

Gränskodexen gäller sedan 2006 som lag i Sverige. Kontroll av biometriska uppgifter i svenska medborgares pass regleras i passlagen (1978:302), medan motsvarande bestämmelser för att kontrollera biometriska uppgifter i utländska medborgares pass saknas i svensk lagstiftning. Ett sådant nationellt lagstöd kommer därför sannolikt att behövas.

Ekonomiska konsekvenser

För att kontrollera biometriska uppgifter i pass vid gränsen skulle viss teknisk utrustning komma att behöva införskaffas, vilket sannolikt kommer att medföra vissa merkostnader. Dessa kan dock antas bli begränsade i sin omfattning och bedöms kunna hanteras inom befintliga ramar

Övrigt
